

PROFIL PODUZETNIKA S OBZIROM NA ULAZAK U PODUZETNIČKU DJELATNOST

DOMAGOJ KARIN, univ. spec. oec.²⁹

SAŽETAK

Postavljajući pitanje kakav se profil poduzetnika razvija u Hrvatskoj obzirom na ulazak u poslovni svijet onih koji se pojavljuju u poduzetništvu u ovom ekonomskom empirijskom istraživanju bavili smo se poduzetništvom kao društvenim trendom 21. stoljeća. Osnovna hipoteza, odnosno temeljni predmet istraživanja polazi od toga da je početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, kada se masovno ostajalo bez posla, učinak na započinjanje poduzetničke djelatnosti bio pozitivan. Početkom 90-ih godina ulazak u svijet poduzetništva bio je u znatnoj mjeri određeniji činjenicom da su mnogi ostali bez posla nego osobinom sklonosti za poduzetničku djelatnost. Također smo pokušali postaviti paralelu sa aktualnim vremenom u kojem je nezaposlenost dosegla kritične razmjere, te kakav je trend ulaska u poduzetničku djelatnost i kakav je odnos prilika i prijetnji koji su u poduzetničkoj djelatnosti.

Ključne riječi: Poduzetnik, profil, poduzetništvo, prilike, prijetnje

UVOD

Početkom devedesetih godina prošlog stoljeća promjenom političkog uređenja, otvorena je mogućnost pokretanja privatnog biznisa. To je okolnost koja je utjecala da mnogi pokrenu vlastitu djelatnost. Međutim to su i godine kada su ekonomske prilike bile takve da je dolazilo do otpuštanja radnika, pa je tako jedan dio radno sposobnog stanovništva ostajao bez posla. Dakle, u osnovi možemo govoriti o dva osnovna razloga koja su bila odlučujuća za započeti vlastitu djelatnost (poduzetnik). Osim poduzetnika koji su krenuli u posao zbog gubitka radnog mjesta (nužde), moramo napomenuti da su poduzetnici iz druge grupe oni koji žele iskoristiti povoljnu priliku na tržištu, te napuštajući posao pokušavali ostvariti svoj životni cilj koristeći sklonosti za poduzetničku djelatnost.

Poduzetnik je čovjek koji ulaže svoj novac u određeni poslovni pothvat, snosi gotovo sav rizik nadajući se zaradi, odnosno dobiti. Potencijalni poduzetnici najčešće i ne znaju što ih konkretno čeka, a ni jesu li oni uopće po svojim sposobnostima poduzetnici. Poduzetnici su rijetki, statistički gledano ima ih najviše 4-6 % u cijeloj populaciji. Vrlo malo ljudi, ne samo kod nas već općenito, ima poduzetničkih sposobnosti.

Da bi uopće se moglo baviti poduzetništvom potrebno je prije svega znati tko je poduzetnik. Richard Cantillon, francuski ekonomist, je rekao da je poduzetnik osoba koja seli kapital u djelatnost s većim dobitkom.

Hrvoje Šošić, jedan od istaknutijih hrvatskih ekonomista, je rekao da je poduzetnik osoba koja preuzima ulaganja svoje imovine u neku gospodarsku djelatnost. Peter Drucker, jedan od vodećih američkih ekonomista na području poduzetništva, je rekao da je poduzetnik osoba koja stvaralački mijenja uvjete gospodarskog djelovanja.

²⁹ DOMAGOJ KARIN, univ.spec.oec., Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića, Sveučilište/Univerzitet „Hercegovina“, domagoj.karin@st.t-com.hr

Povijest poduzetništva seže od sredine 16. stoljeća gdje se spominje u radu Richarda Cantillona i Adama Smitha, ali je u velikoj mjeri teoretski zanemarena sve do kraja 19. i početka 20. stoljeća kada je došlo do velikog preporoda u razvojem poslovanja i ekonomije u posljednjih 40 godina. (11; 55)

Škotlanđanin Adam Smith (1723-1790) u poduzetništvu vidi najboljeg pokretača ekonomskog razvitka i blagostanja društva, i eksplicira nužnost raspodjele profita i za poduzetnika kao naknadu za njegov hazard. Smith ukazuje da se kruh ne proizvodi benevolentnošću pekara, već njegovim interesom i motiviranošću da ljudima omogući kupovinu kruha, iz čega slijedi da su poduzetnici ekonomski agenti koji s ciljem ostvarenja profita transformiraju potražnju u ponudu. (8; 11-30)

Poduzetništvo (engl. entrepreneurship) nije profesija, to je sposobnost da se pokrenu neke aktivnosti radi postizanja određenog cilja, preuzimajući rizik i odgovornost. Poduzetništvo je splet poslovnih aktivnosti u sklopu kojih poduzetnik ima (ili pribavlja) ideju koju drži dobrom poslovnom prigodom, ulaže vlastiti ih pozajmljeni novac (investira) , nabavlja stalna i obrtna sredstva, zapošljava ljude, organizira i vodi biznis te obavlja još mnoštvo poslova s temeljnim ciljem ostvarenja svoje poduzetničke misije; to je svaka proizvodna, trgovačka, uslužna ili mješovita aktivnost poduzetnika, pojedinca ili skupine ljudi, koja je usmjerena na zadovoljavanje nekih potreba te stvaranje dobiti ili profita i slično. (19; 23-25)

Poduzetništvo kao fenomen predstavlja jednu od glavnih političkih, ekonomskih, medijskih i općedruštvenih tema, a interes za poduzetništvo proizlazi kako iz spoznaje da je povijest civilizacije na određen način proizvod djelovanja poduzetništva, tako i očekivanja da će ovo stoljeće predstavljati eru daljnje ekspanzije poduzetništva. Društveni i ekonomski kontekst suvremenog poduzetništva značajno je izmijenjen napuštanjem koncepta iskorištavanja ekonomije obujma kao glavne pokretačke snage ekonomskog razvoja, nastajanjem razdoblja sve veće neizvjesnosti na globalnom planu, ulaskom velikog broja država u procese društvene i ekonomske tranzicije, smanjenjem poslovnih aktivnosti i restrukturiranjem velikih svjetskih kompanija, poduzetništvo se ponovno prepoznaje kao pokretač razvoja, naročito ono realizirano putem brojnih malih poduzeća. (19; 52-55)

1. PODUZETNICI I OKOLINA

To je splet institucija koje u većoj ili manjoj mjeri, izravno ili neizravno utječu na cjelokupnu poduzetničku gospodarsku djelatnost te aktivnost pojedinih poduzetnika ili poduzetničkih tvrtki. Suvremeno poduzetničko ili poslovno okruženje karakterizira brz razvoj znanosti i tehnologije, stvaranje velikih poslovnih sustava, stvaranje velikih međunarodnih gospodarskih integracija, otvaranje tržišta i sloboda kretanja robe, kapitala i radne snage, sukob industrijskoga razvoja i ekologije, društvena odgovornost poduzetnika. Dakle, poslovna se okolina stalno mijenja, pa poduzetnik koji djeluje u takvom okruženju mora ga stalno promatrati i analizirati te mu se primjereno prilagođavati. (19; 140)

2. OSNOVNA HIPOTEZA RADA

Osnovna hipoteza, odnosno temeljni predmet istraživanja polazi od toga da je početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, kada se masovno ostajalo bez posla, učinak koji se očekuje na započinjanje poduzetničke djelatnosti bio pozitivan. Početkom 90-ih godina ulazak u svijet poduzetništva bio je u znatnoj mjeri određen činjenicom da su mnogi ostali bez posla nego pitanjem sklonosti za poduzetničku djelatnost. U ovom smislu istraživanje bi trebalo pokazati da su se za poduzetničku djelatnost češće odlučivali iz nužde (zbog gubitka radnog mjesta) , dok se očekuje da su se već desetak godina kasnije u ovom smislu odlučivali oni koji su imali poduzetničke sklonosti, te koristili povoljnu priliku za započinjanje poduzetničke djelatnosti. Isto tako u aktualnom vremenu iako veliki broj ljudi ostaje bez radnog mjesta ulazak u svijet poduzetništva je veoma mali čak i oni koji imaju poduzetničkih sklonosti ne odlučuju se za pokretanje poduzetničke djelatnosti već je u dobroj mjeri i napuštaju.

3. NAMJENA I CILJ RADA

Namjena ovog rada, kao i njegovi ciljevi ima više značenja, rad je orijentiran istraživanju realnih problema na konkretnim primjerima (aplikativne je prirode), a cilj je spoznati ponašanje poduzetnika. Kada se u radu uoče problemi koje ćemo nastojati obrazložiti, pojasniti lakše će biti definirati ciljeve pa eventualno i predložiti određena moguća rješenja za pojedine situacije. Budući da rad u sebi ima i sociološke komponente kao što su mišljenja, stavovi, te neke druge komponente koje nisu ekonomske kategorije ovaj će rad i istraživanje provedeno u ovom radu biti interdisciplinarno.

4. METODE ISTRAŽIVANJA

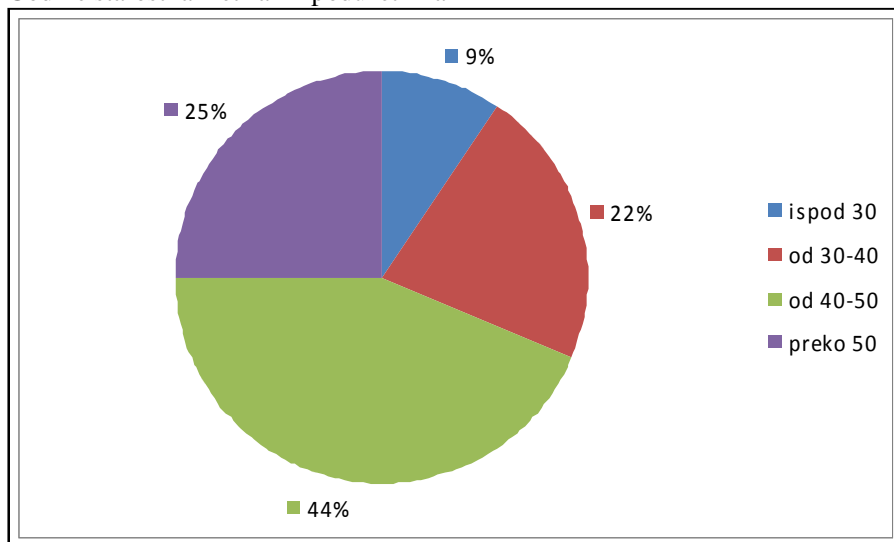
Ovaj se rad sastoji od teorijskog i praktičkog dijela, te obzirom na ciljeve i predmet istraživanja, prilikom prikaza i obrazlaganja problematike rada izabrat ćemo nekoliko znanstvenih metoda kod kojeg će se koristiti i teorijski i empirijski modeli istraživanja.

U praktičnom dijelu istraživanja odlučili smo se na upitnik (anketu) kako bi dobili pouzdane i znanstveno relevantne rezultate, iako ćemo imati objektivne poteškoće u pronalaženju ispitanika na terenu. Neovisno o svim problemima ipak se većina istraživača slaže da je anketa jedna od boljih istraživačkih metoda. U anketno istraživanju moguće je vrlo korektno sastavljanje upitnika i analiza dobivenih empirijskih podataka.

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA I NJIHOVA INTERPLETACIJA

Tablica 1 pokazuje godine starosti anketiranih poduzetnika. Ovaj podatak smatramo bitnim iz razloga što bi trebao pokazati da je većina ispitanih poduzetnika između 40 i 50 godina, dok nam također pokazuje da jedna četvrtina ispitanika je iznad 50 godina što dovodi do zaključka da je potrebno određeno iskustvo za bavljenje poduzetništvom.

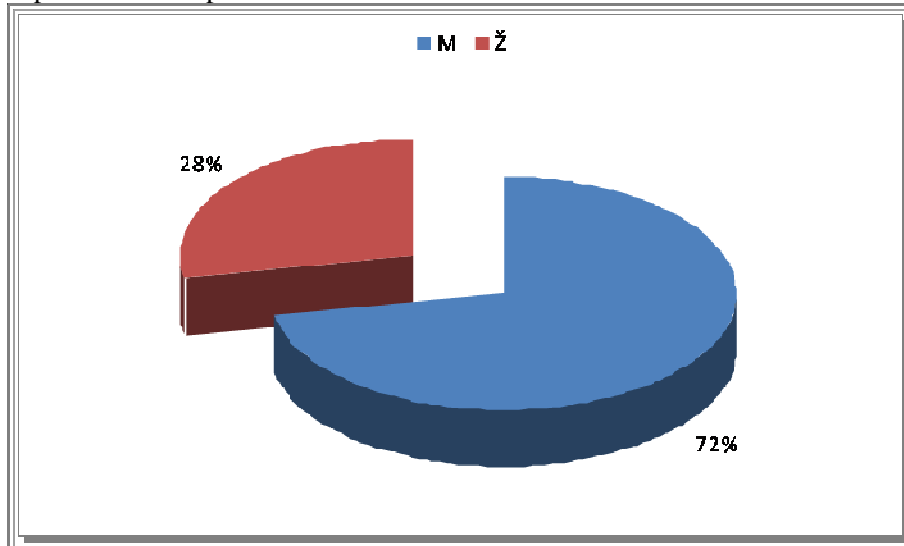
Tablica 1: Godine starosti anketiranih poduzetnika

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablici 2 prikazuje spol anketiranih poduzetnika, te treba pokazati da su većina poduzetnika muškarci što jasno vidimo i iz tablice da je više od tri četvrtine anketiranih poduzetnika su muškarci, dok je njih nešto više od jedne trećine žene.

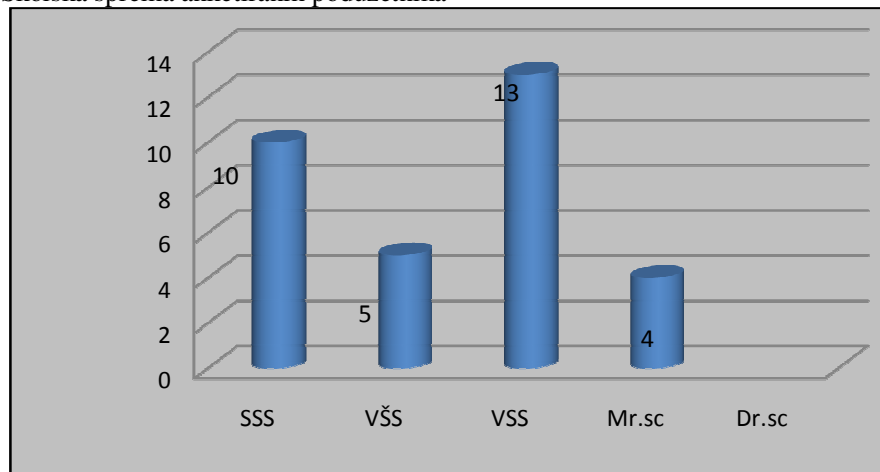
Tablica 2: Spol anketiranih poduzetnika

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablici 3 prikazuje školsku spremu anketiranih poduzetnika gdje smatramo da prema stupnju formalne izobrazbe anketiranih poduzetnika koji su najvećim dijelom visoke stručne spreme imaju veće znanje o riziku. U odnosu na mušku populaciju poduzetnika među ispitanicima s višim i visokim formalnim obrazovanjem žena je gotovo 65 % više.

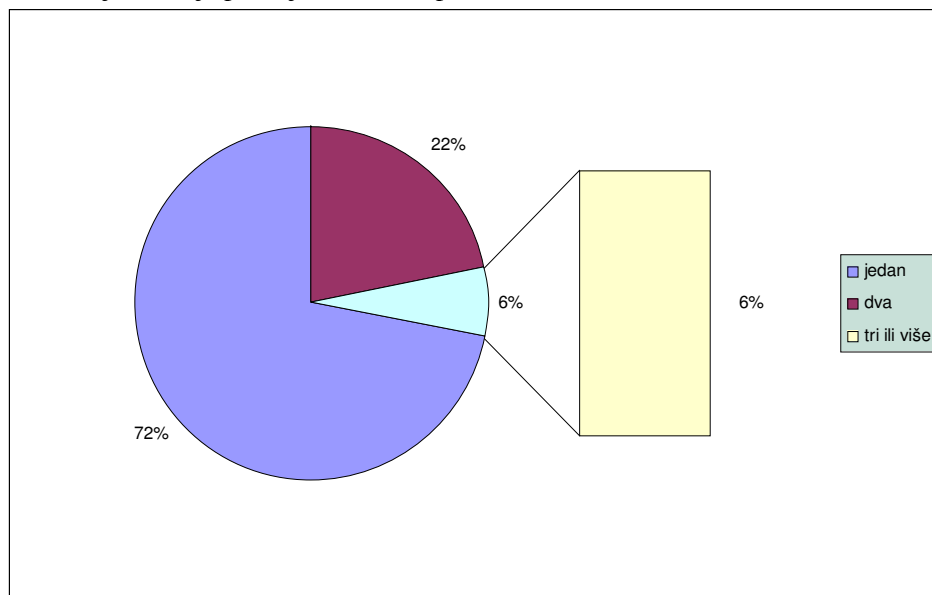
Tablica 3: Školska sprema anketiranih poduzetnika

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablica 4 prikazuje koliko je stranih jezika koje poznaju anketirani poduzetnici, te je vidljivo da se izuzetno veliki broj poduzetnika izjasnio da se služi stranim jezicima i da poznaj jedan ili više strani jezika što smatramo važnim za poduzetničku djelatnost.

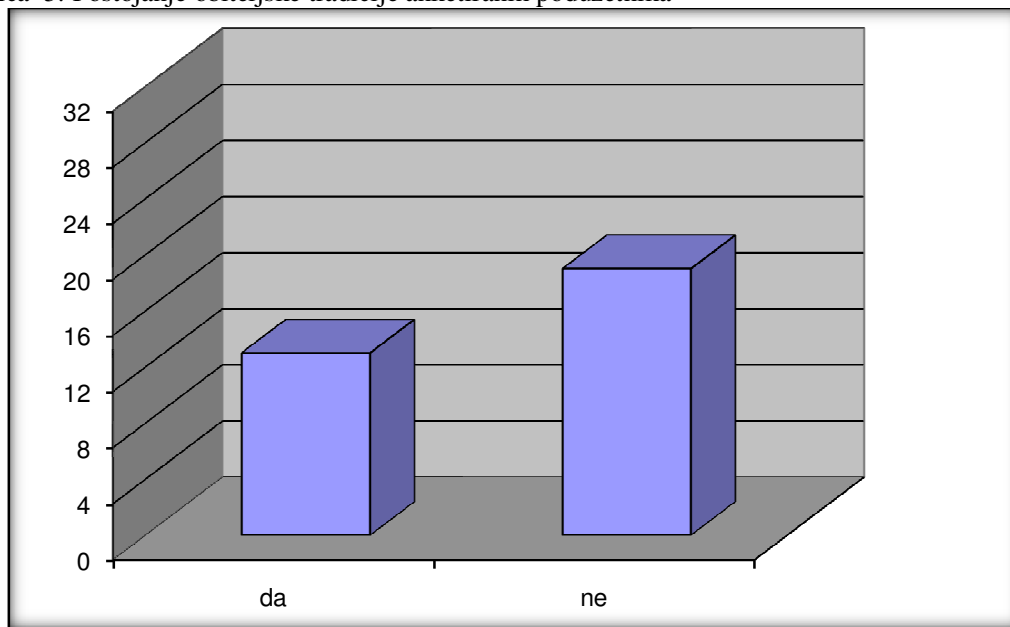
Tablica 4: Strani jezici koje poznaju anketirani poduzetnici

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablica 5 nam prikazuje postojanje obiteljske tradicije anketiranih poduzetnika. Ovaj podatak nam pokazuje da je nešto veći broj onih koji poduzetničku djelatnost nastavljaju iz obiteljske tradicije u odnosu na one koji tu tradiciju nisu imali.

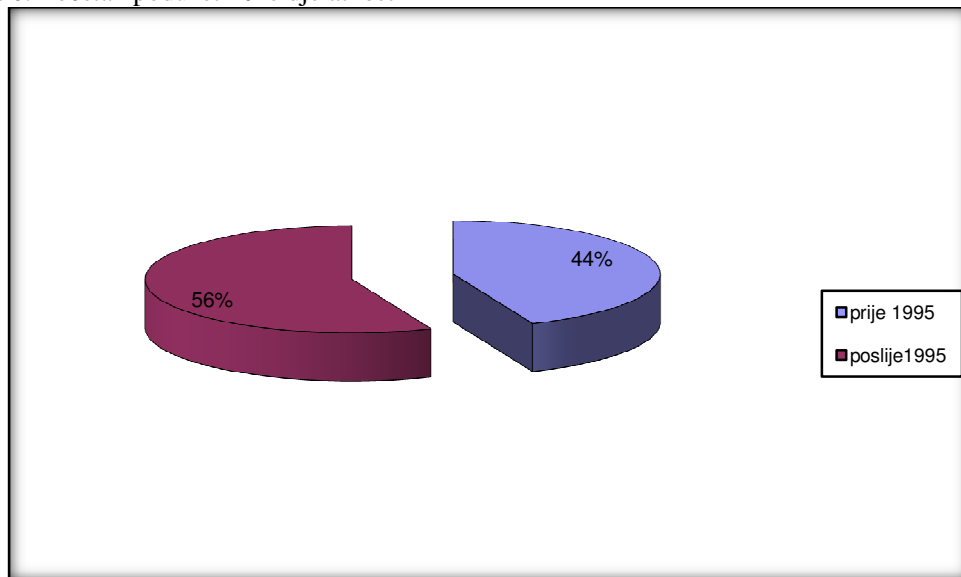
Tablica 5: Postojanje obiteljske tradicije anketiranih poduzetnika

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablica 6 pokazuje početak poduzetničke djelatnosti uključujući poduzetničke pothvate s obzirom na njihov početak nam pokazuje kako je tek nešto manji broj ispitanika poduzetničku djelatnost počeo prije 1995, dok je nešto više od polovine njih počelo poduzetničku djelatnost poslije 1995. kad se općenito posluje u složenoj poslovnoj okolini s ubrzanim promjenama posebno u ranim fazama poduzetničke aktivnosti osnivanja poduzeća i stjecanja tržišne pozicije uvjeti poslovanja izrazilo su bili nesigurni.

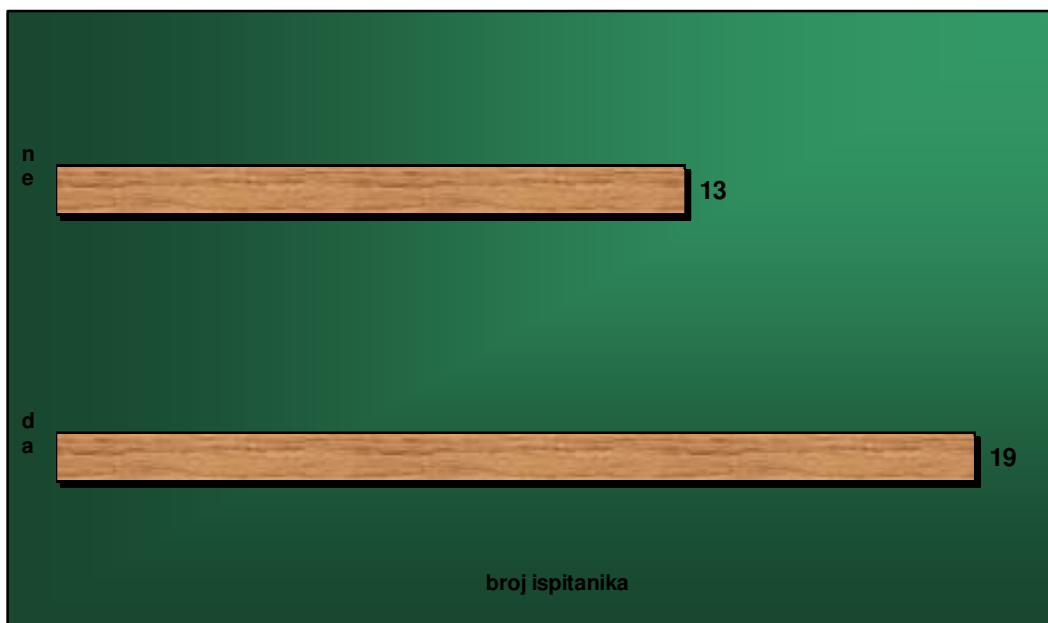
Tablica 6: Početak poduzetničke djelatnosti

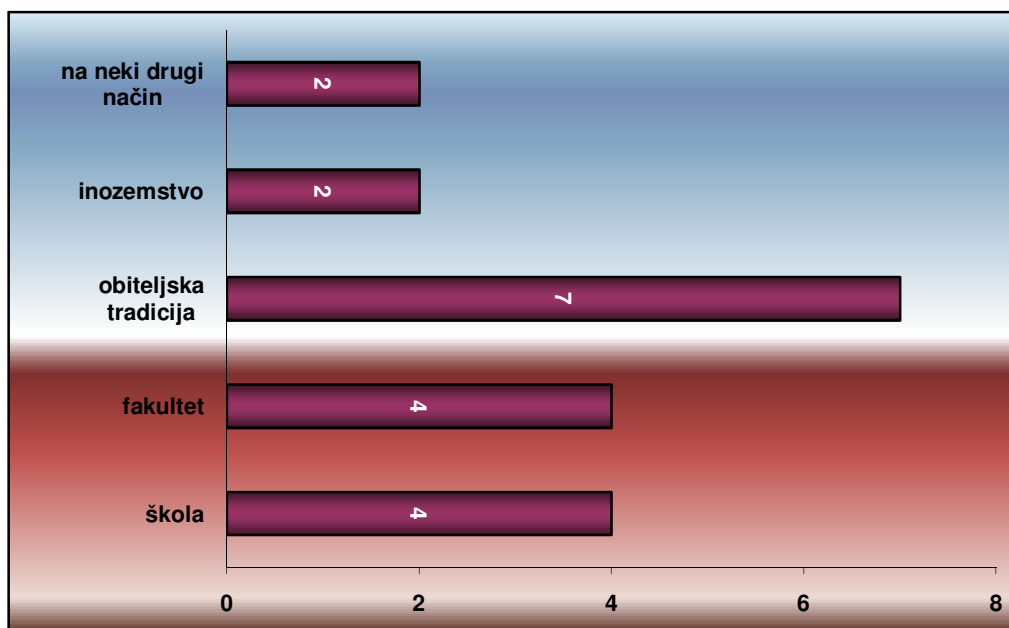
izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablica 7 pokazuje poznavanje poduzetničke djelatnosti kod anketiranih poduzetnika gdje nam podaci kazuju da je vidljivo da relativno mali broj poduzetnika nije poznao poduzetničke djelatnosti prije početka bavljenjem poduzetništvom, te je u odnosu na koji način su se upoznali sa poduzetničkom djelatnosti skoro njih dvije trećine odgovorilo da je to obiteljska tradicija, preko fakulteta i škole samo ili na neki drugi način jedan vrlo mali dio prikazano tablicom 9.

Tablica 7: Poznavanje poduzetničke djelatnosti kod anketiranih poduzetnika

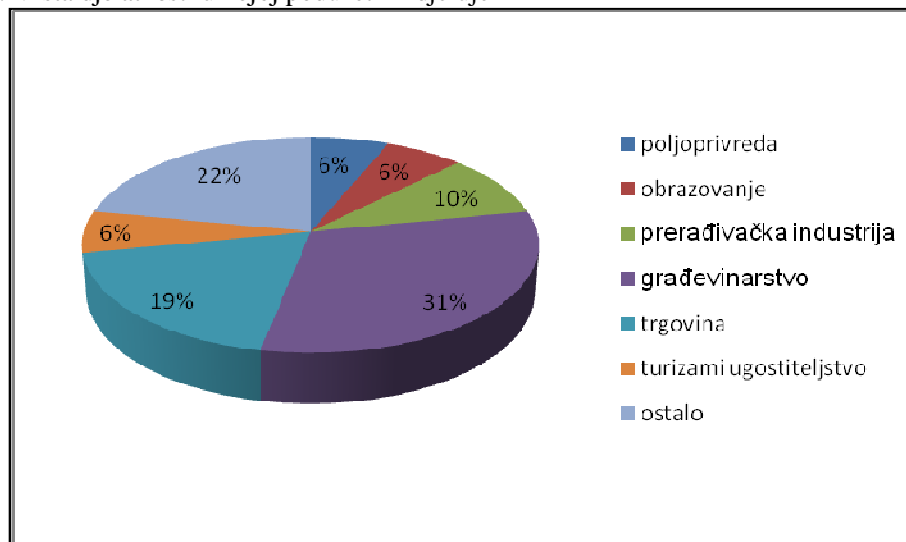

Tablica 8: Na koji način su se anketirani poduzetnici upoznali s poduzetničkom djelatnosti

Tablica 9 pokazuje da s obzirom na vrsta djelatnosti u kojoj poduzetnik djeluje trećina ispitanika je u građevinskoj djelatnosti, jedna četvrtina njih se bavi poljoprivredom ili prerađivačkom djelatnosti vezanom za poljoprivredu, trgovina, prerađivačka djelatnost, obrazovanje, turizam i ugostiteljstvo se odnosi na ostatak ispitanika.

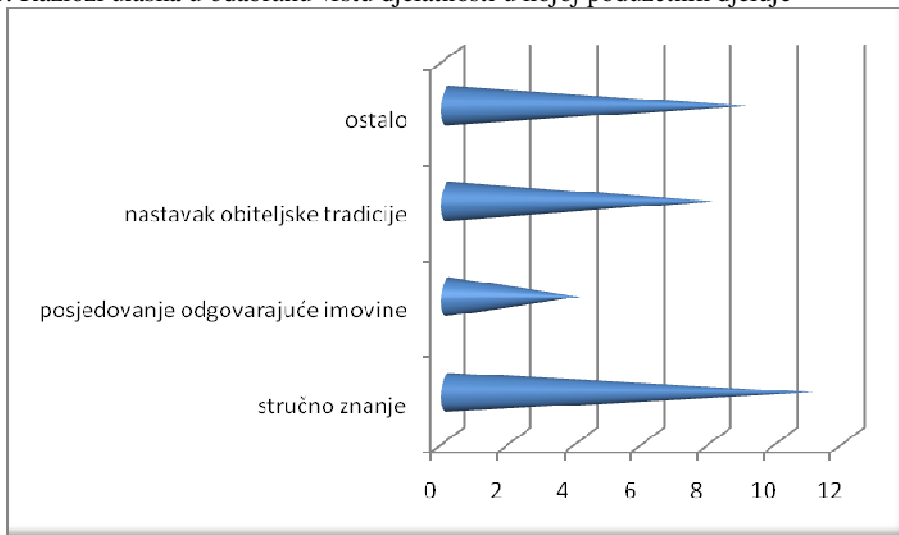
Tablica 9: Vrsta djelatnosti u kojoj poduzetnik djeluje

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablica 10 prikazuje koji su razlozi ulaska u odabranu vrstu djelatnosti u kojoj poduzetnik djeluje, te podaci pokazuju da su anketirani poduzetnici koristili stručno znanje i nastavak obiteljske tradicije u dvije trećine slučajeva kao razlog ulaska u odabranu vrstu djelatnosti u kojoj poduzetnik djeluje što je u skladu sa prethodnim rezultatima tj. postoji očita korelacija između korištenja stručnog znanja i (neovisno je li stečeno učenjem, obiteljskom tradicijom ili iskustvom) odabira djelatnosti u kojoj ispitanici poduzetnici djeluju.

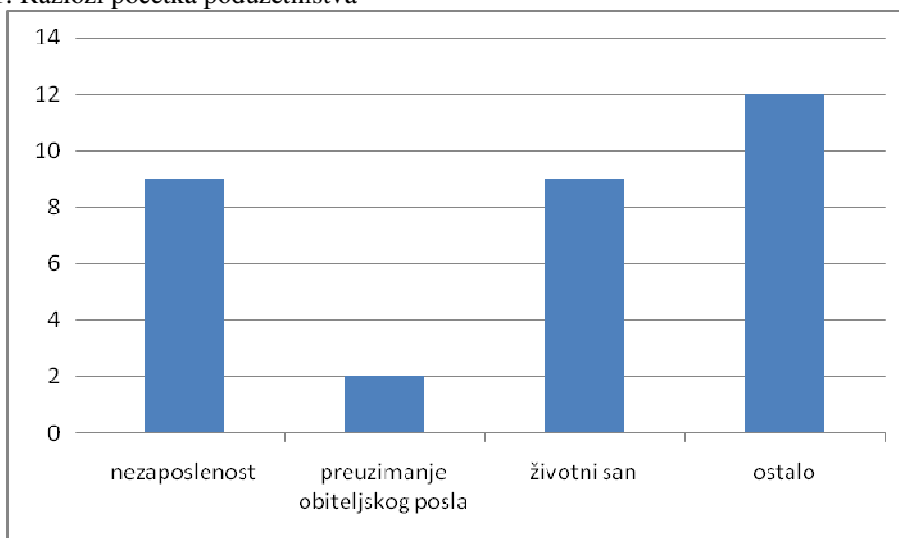
Tablica 10: Razlozi ulaska u odabranu vrstu djelatnosti u kojoj poduzetnik djeluje

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablica 11 jasno pokazuje da je za razloge početka bavljenja poduzetništvom anketiranih poduzetnika iskorišteno preuzimanje obiteljskog posla za početak poslovanja veoma mali broj poduzetnika, za razvoj već uhodanog poslovanja, dok je za realizacije neke povoljne poslovne prilike ili poduzetništva kao životnog sna se izjasnio najveći broj poduzetnika.

Tablica 11: Razlozi početka poduzetništva

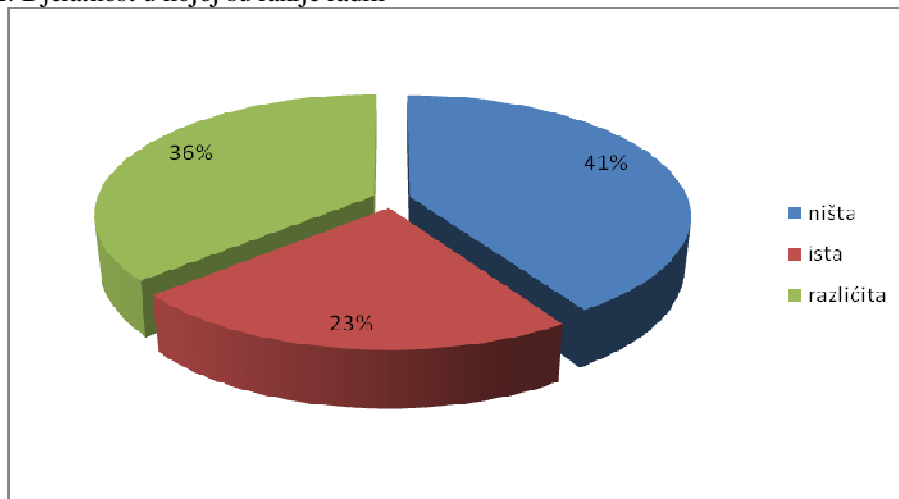

izvor: Istraživanje autora, 2012.

Tablica 12 predstavlja podatke koji pokazuju da je tek petina anketiranih poduzetnika iskoristila djelatnost u kojoj su ranije radili, tek njih nešto manje od polovine za pokretanje samostalnog poslovanja te razvoj. Većina ispitanika, gotovo polovina, prvi put su se okušali u poduzetničkoj djelatnosti, a ostatak ispitanika se odlučilo za djelatnost koja je različita od djelatnosti u kojoj su do tada radili.

Tablica 12: Djelatnost u kojoj su ranije radili

izvor: Istraživanje autora, 2012.

6. INTERPLETACIJA REZULTATA

Većina anketiranih poduzetnika, njih 44 % su starosti između 40 i 50 godina, dok je 9 % njih ispod 30 godina, a jedna četvrtina ispitanika je iznad 50 godina što dovodi do zaključka da je potrebno određeno iskustvo za bavljenje poduzetništvom.

Više od tri četvrtine anketiranih poduzetnika su muškarci, dok je njih 28 % žene. Smatra se da žene u poduzetništvu u većini slučajeva imaju obilježja karakteristična za muškarce u poduzetništvu, odnosno odlučuju se započeti mala veličinom, ali uglavnom u obliku mini-poduzeća.

Obzirom na visoke stope nezaposlenosti žena, posebna je pažnja usmjerena na programe poticanja i pomoći ženama da počnu samostalno poslovati te osiguraju samozapošljavanje (razni programi ministarstva gospodarstva), te sepovećava broj udjela žena vlasnika poduzeća među malim i srednjim poduzetnicima sa sve većim ekonomskim i političkim utjecajem.

Najveći broj anketiranih žena (35 %) u dobi je između 40 i 50 godina, dobnoj skupini koja je također najčešća među poduzetnicima muškarcima. U dobi do 30 godina relativno je mali broj žena (4 %) te gotovo upola manje od poduzetnika muškaraca mladih od 30 godina. Također je relativno značajan udio žena među poduzetnicima u dobi starijoj od 50 godine (20 %) , u istoj dobnoj skupini u kojoj je udio muškaraca 23%. Rezultati istraživanja upućuju na zaključak kako je uključenost žena u poduzetništvo, posebno u slučajevima kada se radi o starijim dobним skupinama, motivirano osiguranjem stalnog zapošljavanja više nego poduzetničkim razlozima.

U ispitivanju prema stupnju formalne izobrazbe anketirani poduzetnici najvećim dijelom su visoke stručne spreme (40 %) . Općenito, više od 87, 5 % ispitanika ima srednje, više ili visoko obrazovanje a 55, 6% njih je sa stečenim višim i visokim obrazovanjem. U odnosu na mušku populaciju poduzetnika među ispitanicima s višim i visokim formalnim obrazovanjem žena je gotovo 65 % više. Zanimljivo je da se izuzetno veliki broj poduzetnika izjasnio kako strani jezici koje poznaju anketirani poduzetnici je jedan ili više, dok je nešto veći broj onih koji poduzetničku djelatnost nastavljaju iz obiteljske tradicije u odnosu na one koji tu tradiciju nisu imali.

Relativno mali broj poduzetnika nije poznao poduzetničke djelatnosti prije početka bavljenjem poduzetništvom (37, 5 %) , te je u odnosu na koji način su se upoznali sa poduzetničkom djelatnosti njih 62, 5 % odgovorilo da je to obiteljska tradicija, preko fakulteta i škole samo 12, 5 % . , a na neki drugi način ili u inozemstvu svega oko 3 %.

Poduzetnici, uključujući poduzetničke pothvate s obzirom na njihov početak istraživanjem smo dobili podatke koji kazuju da je 44 % ispitanika poduzetničku djelatnost počela prije 1995, dok je njih 56 %

počelo poslije 1995. kad se općenito posluje u složenoj poslovnoj okolini s ubrzanim promjenama posebno u ranim fazama poduzetničke aktivnosti osnivanja poduzeća i stjecanja tržišne pozicije uvjeti poslovanja izrazilo su bili nesigurni.

S obzirom na vrsta djelatnosti u kojoj poduzetnik djeluje (31 %) ispitanika je odgovorilo da je to građevinska djelatnost, (19 %) njih se bavi poljoprivredom ili prerađivačkom djelatnosti vezanom za poljoprivredu, (22 %) trgovina, prerađivačka djelatnost (10 %) , dok se ostatak odnosi obrazovanje, turizam i ugostiteljstvo.

Anketirani poduzetnici koristili su stručno znanje (35 %) i nastavak obiteljske tradicije (30 %) kao razlog ulaska u odabranu vrstu djelatnosti u kojoj poduzetnik djeluje, dok prevladavajuća djelatnost (31 %) je građevinarstvo, poljoprivreda (22 %) , trgovačka djelatnost (19 %) , prerađivačka (10 %) i obrazovanje, turizam i ugostiteljstvo te ostalo po 6 % što je u skladu sa prethodnim rezultatima tj. postoji očita korelacija između korištenja stručnog znanja i odabira djelatnosti u kojoj ispitanici poduzetnici djeluju.

Razlozi početka bavljenja poduzetništvom anketirani poduzetnici iskoristili su preuzimanje obiteljskog posla za početak poslovanja svega (6 %) za razvoj već uhodanog poslovanja, uzimajući u vid nezaposlenost (28 %) , realizacije neke povoljne poslovne prilike (37, 5%) ili poduzetništvo kao životni san (28 %) .

Anketirani poduzetnici iskoristili su djelatnost u kojoj su ranije radili tek njih nešto više od 20 % za pokretanje samostalnog poslovanja te razvoj. Većina ispitanika (41%) prvi put se okušali u poduzetničkoj djelatnosti, a 36 % ispitanika se odlučilo za djelatnost koja je različita od djelatnosti u kojoj su do tada radili.

ZAKLJUČAK

Temeljem rezultata ovih istraživanja zaključak je da većina poduzetnika u Hrvatskoj do 1995. godine započinjala biznis iz nužde, dočim je kasnije veliki broj iskoristio svoje znanje i sklonost poduzetništvu i tako započinjao poduzetničku djelatnost. U ovom smislu istraživanje je pokazalo da su se za poduzetničku djelatnost češće odlučivali iz nužde devedesetih godina (zbog gubitka radnog mjesta) , dok su se već desetak godina kasnije u ovom smislu odlučivali oni koji su imali poduzetničke sklonosti, te koristili povoljnu priliku za započinjanje poduzetničke djelatnosti.

Posebno u ranim fazama poduzetničke aktivnosti (osnivanja poduzeća i stjecanja tržišne pozicije) uvjeti poslovanja izrazilo su nesigurni s tržišnog, ali i tehničko-tehnološkog aspekta. Poduzetnicima najčešće nedostaje komercijalnih znanja, ali i većeg poduzetničkog iskustva kao nužnih preduvjeta snalaženja u složenim i promjenjivim uvjetima poslovanja. Visoki stupanj rizičnosti suradnje s ovim poduzetnicima čini ih uglavnom nezanimljivim ili manje privlačnim područjem ulaganja bankarskog sektora u razvijenim zemljama, a posebno zemljama u tranziciji.

Postavljajući aktualnu nezaposlenost u kontekst ulaska u poduzetništvo zbog gubitka radnog mjesta (nužde) došli smo do potpuno različite situacije gdje se ne odlučuju za poduzetničku djelatnost jer prilike i prijetnje u bavljenju poduzetničkom djelatnosti su u potpunoj neravnoteži tj. prilike su gotovo neznatne dočim su prijetnje prevladavajuće zbog negativnih okolnosti u okruženju i loše gospodarske situacije.

U poduzetničkoj djelatnosti i normalnom poslovanju prilike i prijetnje trebale bi biti u ravnotežnom stanju.

LITERATURA

1. Arbnor, I. & B. Bjerke, *Methodology for Creating Business Knowledge*, Sage, London, 1997.

2. Audretsch, D. & R. Thurik, Linking Entrepreneurship and Growth, Working Papers 2001. Directorate for Science, Technology and Industry. OECD. May.
3. Australian Bureau of Statistics, Small and Medium Enterprises: Business Performance Survey, September. Canberra, 1999
4. Baron, R. A. ; S. A. Shane, *Entrepreneurship: A Process Perspective*, 1st Edition, South-Western College Pub. 2004
5. Bilušić, A. : "Čovjek, kapital i elementi suvremenog poduzetništva", Turistkomerc, Zagreb, 1994.
6. Bolčić, S. „Tegobe prelaska u poduzetničko društvo: sociologija „tranzicije“ u Srbiji početkom devedesetih“ Beograd, Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakultete, 1994.
7. Bruce R. Barringer, R. Duane Ireland: *Entrepreneurship – successfully launching new ventures*, Pearsons Prentice Hall, New Jersey, 2006.
8. Buble, M. , Kružić, D. : *Poduzetništvo - realnost sadašnjosti i izazov budućnosti*, RRIF Plus, Zagreb 2006.
9. Burns, P. : "Entrepreneurship and Small Business", Palgrave Macmillan, 2001. Scarborough N. M. i Zimmerer, T. W. : "Effective Small Business Management: An Entrepreneurial Approach", Prentice Hall, 2003.
10. Bygrave, W. , Zacharakis, A. : *Entrepreneurship*, John Wiley & sons, 2008
11. Čingula, M. : "Poduzetništvo“, Školska knjiga, Zagreb, 1995.
12. Cooper, C. A. : "Enterprenuerchip“, *Starting a New Business*, The NFIB Foundation, Washington, 1983.
13. Dollinger, M. J. : "Entrepreneurship: Strategies and Resources", Prentice Hall, 2002
14. Drucker, P. : "Inovacije i poduzetništvo-Praksa i načela“, Globus naknadni zavod, Zagreb, 1992.
15. European Commission: *Entrepreneurship in Europe*, Brussels, 2003.
16. Hisrich, D. R. ; Shepard, D. A. i Peters, M. P. : "Entrepreneurship", Irwin/McGraw-Hill, 2004.
17. Horvat, D. i Kovačić, M. : "Menadžment u malom poduzetništvu", CERA PROM, Zagreb, 2004.
18. Gorupić, D. : "Poduzeća, postanak i razvoj poduzetništva“, Informator, Zagreb, 1990.
19. Kuvačić, N. : "Počela poduzetništva", Ekonomski fakultet u Splitu, 1999.
20. Kolaković, M. : *Poduzetništvo u ekonomiji znanja*, Sinergija, Zagreb 2006.
21. Kuratko, D. F. ; R. M. Hodgetts, *Entrepreneurship: Theory, Process & Practice*, Thomson-South Western Publishers , 2004
22. Longenecker, J. G. ; Moore, C. W. : "Small Business Management – An
23. Luburić A. i Krneta M. „Profil poduzetnika“ Split- Naknada Bošković, 2004.
24. Pušić, LJ. i dr. ; „Poduzetnici i grad-Procesi tranzicije i modernizacije“, Specijalističke akademske studije, Novi sad, Centar za sociološka istraživanja, filozofski fakultet Novi Sad, 2002.
25. Rocco, F. , Kuvačić, N. : "marketing, Management i poduzetništvo – 1000 programa ulaganja za mala i srednja poduzeća, Centar za poduzetništvo Zagreb i Mladost Zagreb, zagreb, 1994.
26. Škrtić, M. , Osnove poduzetništva i menadžmenta, Veleučilište u Karlovcu, Karlovac, 2005
27. Škrtić, M. , Poduzetništvo, Sinergija, Zagreb, 2006.
28. Vujević, I. : *Poduzetništvo - optimalizacija odluka i ostvarivanja interesa*, Ekonomski fakultet, Split, 2004.
29. Vuković, I. : "Ekonomika poduzetništva u hotelijerstvu", Dalmatina d. o. o. Zagreb, 1999. Entrepreneurial Emphasis", Thomson South-Western, 2003.
30. Zimmerer, T. W. i Scarborough N. M. : "Essentials of Entrepreneurship and Small Business Management", Prentice Hall, 2004.

DOMAGOJ KARIN

**PROFILE OF ENTREPRENEURS CONSIDERING ENTERING THE ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY**

SUMMARY

In this economic empirical research, we have dealt with entrepreneurship as a social trend of the 21st century. We have questioned the profile of entrepreneurs developing in Croatia and studied those entering the business world. The basic hypothesis, that is, the fundamental object of this study, is based on the following fact: excessive job losses in the early nineties of the 20th century actually made a positive impact on new entrepreneurial activities. In the early nineties, the process of developing a business was much more determined by the number of unemployed persons rather than by someone's personal affinity for entrepreneurial activities. We have also tried to draw a parallel with the present time in which the unemployment has reached critical proportions. Moreover, we have observed the trend of initiating entrepreneurial activities and the ratio between opportunities and threats characteristic of the entrepreneurial activity.

Key words: *entrepreneur, profile, entrepreneurship, occasions, threats*